Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

3 päivänä kesäkuuta 2021 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Asetus (EU) N:o 952/2013 – Unionin tullikoodeksi – 22 artiklan 6 kohdan ensimmäinen alakohta, luettuna yhdessä 29 artiklan kanssa – Päätöksen perusteiden tiedoksiantaminen kyseiselle henkilölle ennen sellaisen päätöksen tekemistä, joka vaikuttaisi kielteisesti häneen – 103 artiklan 1 kohta ja 103 artiklan 3 kohdan b alakohta – Tullivelan vanhentuminen – Tullivelan tiedoksiantamisen määräaika – Määräajan keskeytyminen – 124 artiklan 1 kohdan a alakohta – Tullivelan lakkaaminen siinä tapauksessa, että se on vanhentunut – Keskeyttämisen perusteita koskevan säännöksen ajallinen soveltaminen – Oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteet

Asiassa C-39/20,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Hoge Raad der Nederlanden (ylin tuomioistuin, Alankomaat) on esittänyt 24.1.2020 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 27.1.2020, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

**Staatssecretaris van Financiën**

vastaan

**Jumbocarry Trading GmbH,**

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan sekä tuomarit M. Ilešič (esittelevä tuomari), E. Juhász, C. Lycourgos ja I. Jarukaitis,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Jumbocarry Trading GmbH, edustajinaan C. H. Bouwmeester ja E. M. Van Doornik, belastingadviseurs,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään M. K. Bulterman ja J. M. Hoogveld,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

– Euroopan parlamentti, asiamiehinään R. van de Westelaken ja M. Peternel,

– Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään A. Sikora-Kalėda ja S. Emmerechts,

– Euroopan komissio, asiamiehinään W. Roels ja F. Clotuche-Duvieusart,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.2.2021 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (EUVL 2013, L 269, s. 1) (jäljempänä unionin tullikoodeksi) 103 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja 124 artiklan 1 kohdan a alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Staatssecretaris van Financiën (valtiovarainministeriön valtiosihteeri, Alankomaat) ja Jumbocarry Trading GmbH (jäljempänä Jumbocarry) ja joka koskee Euroopan unioniin tuodun sellaisen tavaraerän, josta ilmeni, ettei siihen voitu soveltaa 0 prosentin etuustullia, osalta tehtyä tullien maksuunpanopäätöstä.

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

### *Yhteisön tullikoodeksi*

3 Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL 1992, L 302, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 16.11.2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2700/2000 (EYVL 2000, L 311, s. 17) (jäljempänä yhteisön tullikoodeksi), 221 artiklassa säädettiin seuraavaa.

”1. Tullien määrä on aiheellisella tavalla annettava velalliselle tiedoksi heti, kun se on kirjattu tileihin.

– –

3. Tiedoksiantoa ei voida toimittaa velalliselle enää sen jälkeen, kun kolmen vuoden määräaika on kulunut siitä päivästä, jona tullivelka on syntynyt. Jos päätökseen on haettu muutosta 243 artiklan mukaisesti, määräajan laskeminen keskeytetään muutoksenhakumenettelyn ajaksi muutoshakemuksen jättöajankohdasta lukien.”

4 Yhteisön tullikoodeksin 243 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettiin seuraavaa:

”Henkilöllä on oikeus hakea muutosta itseään suoraan ja henkilökohtaisesti koskevaan tullilainsäädännön soveltamiseen liittyvään tulliviranomaisten päätökseen.”

### *Unionin tullikoodeksi*

5 Yhteisön tullikoodeksi kumottiin unionin tullikoodeksilla, joka tuli sen 287 artiklan mukaisesti voimaan 30.10.2013. Kuitenkin suurta osaa sen säännöksistä, erityisesti sen 22, 29, 103, 104 ja 124 artiklaa, sovellettiin sen 288 artiklan 2 kohdan nojalla vasta 1.5.2016 alkaen.

6 Unionin tullikoodeksin 22 artiklan, jonka otsikko on ”Hakemuksen perusteella tehdyt päätökset”, 6 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Ennen kuin tulliviranomaiset tekevät sellaisen päätöksen, joka vaikuttaisi kielteisesti hakijaan, tulliviranomaisten on annettava tiedoksi hakijalle seikat, joihin päätös on tarkoitus perustaa, sekä annettava hakijalle mahdollisuus ilmaista näkökantansa tietyn määräajan kuluessa päivästä, jona hakija vastaanottaa kyseisen tiedoksiannon tai jona hakijan katsotaan vastaanottaneen sen. Määräajan päätyttyä hakijalle annetaan asianmukaisella tavalla päätös tiedoksi.”

7 Unionin tullikoodeksin 29 artiklassa, jonka otsikko on ”Hakemuksetta tehtävät päätökset”, säädetään seuraavaa:

”Edellä olevat 22 artiklan 4, 5, 6 ja 7 kohdan, 23 artiklan 3 kohdan sekä 26, 27 ja 28 artiklan säännökset koskevat myös ilman asianomaisen henkilön hakemusta tehtäviä tulliviranomaisten päätöksiä, paitsi jos tulliviranomainen toimii oikeusviranomaisena.”

8 Unionin tullikoodeksin 103 artiklan, jonka otsikko on ”Tullivelan vanhentuminen”, 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tullivelkaa ei voida antaa velalliselle tiedoksi enää, kun on kulunut kolme vuotta siitä päivästä, jona tullivelka on syntynyt.

2. Jos tullivelka on syntynyt sellaisen teon tuloksena, joka sen suorittamishetkellä olisi voinut johtaa rikosoikeudenkäyntiin, 1 kohdassa tarkoitettu kolmen vuoden määräaika pidennetään vähintään viideksi vuodeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa vahvistettujen määräaikojen soveltaminen keskeytetään, jos:

a) muutosta on haettu 44 artiklan mukaisesti; kyseistä keskeyttämistä sovelletaan muutoshakemuksen jättöajankohdasta lukien ja muutoksenhakumenettelyn ajan; tai

b) tulliviranomaiset antavat velalliselle tiedoksi 22 artiklan 6 kohdan mukaisesti seikat, joiden perusteella niiden on tarkoitus antaa tullivelka tiedoksi; kyseistä keskeyttämistä sovelletaan kyseisen tiedonannon päivämäärästä alkaen ja sen ajanjakson loppuun, jonka aikana velalliselle annetaan mahdollisuus ilmaista näkökantansa.”

9 Unionin tullikoodeksin 104 artiklan, jonka otsikko on ”Tileihin kirjaaminen”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tulliviranomaisten ei tarvitse kirjata tileihin tuonti- tai vientitullin määrää, joka 103 artiklan mukaan vastaa tullivelkaa, jota ei enää voida antaa tiedoksi velalliselle.”

10 Unionin tullikoodeksin 124 artiklan, jonka otsikko on ”Lakkaaminen”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tuonti- tai vientitullivelka lakkaa jollakin jäljempänä luetelluista tavoista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sellaisten voimassa olevien säännösten soveltamista, jotka koskevat tullivelkaa vastaavan tuonti- tai vientitullin määrän kantamatta jättämistä velallisen oikeusteitse todetun maksukyvyttömyyden vuoksi:

a) kun velalliselle ei enää voida 103 artiklan mukaisesti antaa tullivelkaa tiedoksi;

_ _”

### *Delegoitu asetus (EU) N:o 2015/2446*

11 Asetuksen N:o 952/2013 täydentämisestä tiettyjen unionin tullikoodeksin säännösten yksityiskohtaisten sääntöjen osalta 28.7.2015 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 (EUVL 2015, L 343, s. 1) 8 artiklan, jonka otsikko on ”Määräaika oikeudelle tulla kuulluksi” ja joka koskee unionin tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohtaa, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Määräaika, jonka kuluessa hakijan on ilmaistava näkökantansa ennen häneen kielteisesti vaikuttavan päätöksen tekemistä, on 30 päivää.”

12 Tätä 18.1.2016 voimaan tullutta delegoitua asetusta alettiin sen 256 artiklan mukaan soveltaa 1.5.2016 alkaen.

### **Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset**

13 Jumbocarry teki 4.7.2013 ilmoituksen sellaisen posliinitavaraerän luovuttamisesta vapaaseen liikkeeseen, jonka alkuperämaaksi se ilmoitti Bangladeshin. Tuolloin voimassa olleen säännöstön mukaisesti tavarat luovutettiin vapaaseen liikkeeseen ja niihin sovellettiin 0 prosentin etuustullia.

14 Koska tarkastuksissa ilmeni, että alkuperätodistus oli väärennetty, toimivaltainen tulliviranomainen ilmoitti 1.6.2016 päivätyllä kirjeellä unionin tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti Jumbocarrylle, että tuonnin osalta oli syntynyt 12 prosentin suuruisen yleisen tullin mukainen tullivelka ja että se aikoi kantaa sitä vastaavat tullit. Samassa kirjeessä tulliviranomainen täsmensi, että Jumbocarrylla oli delegoidun asetuksen 2015/2446 8 artiklan nojalla 30 päivää aikaa ilmaista näkökantansa asiasta.

15 Kyseinen 4.7.2013 syntynyt tullivelka annettiin 18.7.2016 tiedoksi Jumbocarrylle maksuunpanopäätöksellä.

16 Koska Jumbocarry katsoi, että tullivelka oli vanhentunut sinä ajankohtana, jona maksuunpanopäätös oli annettu sille tiedoksi, se vaati aluksi päätöksen oikaisua ja nosti sitten oikaisuvaatimuksen osittain hylkäävästä päätöksestä kanteen rechtbank Noord-Hollandissa (Pohjois-Hollannin alioikeus, Alankomaat). Kyseinen tuomioistuin hyväksyi kanteen ratkaisussaan, jonka Gerechtshof Amsterdam (Amsterdamin ylioikeus, Alankomaat) pysytti 27.2.2018 antamallaan tuomiolla. Valtiovarainministeriön valtiosihteeri teki tuomiosta kassaatiovalituksen Hoge Raad der Nederlandeniin (ylin tuomioistuin, Alankomaat).

17 Ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella on epäilyjä unionin tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdan, luettuna yhdessä sen 29 artiklan ja 104 artiklan 2 kohdan kanssa, sekä 124 artiklan 1 kohdan a alakohdan, luettuna yhdessä saman koodeksin 103 artiklan 3 kohdan kanssa, tullikoodeksiin ottamisen ajallisista vaikutuksista, ja se pohtii erityisesti sitä, kuuluuko pääasian oikeusriita näiden säännösten soveltamisalaan.

18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa tältä osin siitä, että kyseiset säännökset, joissa säädetään muun muassa vanhentumisajan keskeytymisestä siinä tapauksessa, että päätöksen perusteet annetaan tiedoksi, eivät olleet voimassa sinä ajankohtana, jona pääasiassa kyseessä oleva tullivelka syntyi, ja lisää, että tuolloin voimassa olleessa, yhteisön tullikoodeksiin perustuvassa oikeudellisessa järjestelmässä ei säädetty tällaisesta keskeytymisestä. On tosin totta, että se, että pääasiassa kyseessä oleva tullivelka ei ollut vielä vanhentunut sinä ajankohtana, jona uusi oikeudellinen järjestelmä tuli sovellettavaksi, eli 1.5.2016, voisi osoittautua merkitykselliseksi näihin kysymyksiin vastaamisen kannalta. Uuden järjestelmän soveltaminen pääasian oikeusriidassa voisi kuitenkin olla oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden vastaista.

19 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella ei voida ilman perusteltua epäilystä päätellä, onko unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan kaltaista säännöstä, jossa säädetään vanhentumisajan keskeytymisestä, pidettävä aineellisena sääntönä vai menettelysääntönä. Jos säännös olisi aineellinen sääntö, kyseinen tuomioistuin katsoo, että yhteisön tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohtaa sovelletaan edelleen sellaiseen tullivelkaan, joka on syntynyt ennen 1.5.2016, joten tällainen tullivelka vanhenee sen syntymisestä laskettavan kolmen vuoden määräajan päätyttyä.

20 Lisäksi on mahdollista väittää, että unionin tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdan soveltaminen sellaisiin tullien kantamismenettelyihin, jotka oli aloitettu 1.5.2016 alkaen, ei riipu tullivelan vanhentumista koskevista säännöistä. Vaikka tulliviranomaisten olisi pitänyt 1.5.2016 lähtien noudattaa tämän tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohtaa kaikissa tullien kantamistapauksissa, tästä ei tämän näkökannan mukaan välttämättä seuraisi, että unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa sovelletaan kaikkiin tapauksiin. Tästä seuraisi nyt käsiteltävässä asiassa, että koska tulliviranomaisten oli noudatettava saman tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohtaa ja koska saman tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohtaa ei voitu soveltaa, toimivaltainen tulliviranomainen ei voinut enää 18.7.2016 antaa tullivelkaa tiedoksi.

21 Toisaalta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että olisi myös mahdollista argumentoida, että unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan tullikoodeksiin ottamisen tavoitteena oli, että kyseisen tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohta, 103 artiklan 3 kohdan b alakohta, 104 artiklan 2 kohta ja 124 artiklan 1 kohdan a alakohta tulevat sovellettaviksi samana päivänä eli 1.5.2016 sen takia, että ne liittyvät toisiinsa. Tästä päivästä lähtien tulliviranomaisten, jotka kirjaavat tullivelkaa vastaavat tullien määrät tileihin, on kyseisen tullikoodeksin 104 artiklan 2 kohdan nojalla sovellettava saman tullikoodeksin 103 artiklaa.

22 Tässä tilanteessa Hoge Raad der Nederlanden on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Sovelletaanko unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ja 124 artiklan 1 kohdan a alakohtaa tullivelkaan, joka on syntynyt ennen 1.5.2016 ja jonka vanhentumisaika ei ole sinä päivänä vielä päättynyt?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko oikeusvarmuuden periaate tai luottamuksensuojan periaate siinä tapauksessa esteenä tälle soveltamiselle?”

## Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kahdella kysymyksellään, jotka on tutkittava yhdessä, onko unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ja 124 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, luettuina oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden valossa, tulkittava siten, että niitä sovelletaan tullivelkaan, joka oli syntynyt ennen 1.5.2016 ja joka ei ollut vielä vanhentunut kyseisenä ajankohtana.

24 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että pääasiassa kyseessä oleva tullivelka syntyi 4.7.2013, jolloin Jumbocarry esitti tavaraerän vapaaseen liikkeeseen luovuttamista varten alkuperätodistuksen, joka osoittautui myöhemmin väärennetyksi.

25 Tässä yhteydessä toimivaltainen tulliviranomainen ilmoitti ensinnäkin unionin tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdan ja 29 artiklan säännösten nojalla Jumbocarrylle ne perusteet, joihin se aikoi perustaa Jumbocarrylle osoittamansa maksuunpanopäätöksen, ja antoi sille mahdollisuuden ilmaista näkökantansa delegoidun asetuksen 2015/2446 8 artiklassa säädetyssä 30 päivän määräajassa. Nämä tiedot annettiin 1.6.2016 eli sen jälkeen, kun yhteisön tullikoodeksi oli kumottu 1.5.2016 unionin tullikoodeksilla, mutta joka tapauksessa ennen kuin yhteisön tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdassa säädetty kolmen vuoden vanhentumisaika päättyi 4.7.2016.

26 Tämän jälkeen toimivaltainen tulliviranomainen antoi 18.7.2016 tullivelan tiedoksi sillä perusteella, että unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaan tämän tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamisen seurauksena kolmen vuoden vanhentumisajan kuluminen keskeytyi siihen saakka, kunnes Jumbocarrylle asetettu määräaika, jonka aikana sillä oli mahdollisuus ilmaista näkökantansa, päättyi.

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, voidaanko unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa soveltaa nyt käsiteltävässä asiassa ja jos voidaan, oliko vanhentumisajan keskeytyminen oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden mukaista, koska pääasiassa kyseessä olevan tullivelan syntymisajankohtana voimassa olleessa yhteisön tullikoodeksissa ei säädetty tällaisesta vanhentumisajan keskeytymisestä.

28 Aivan ensiksi on muistutettava siitä, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan menettelysääntöjä katsotaan yleensä voitavan soveltaa sinä päivänä, jona ne tulevat voimaan, erona aineellisiin sääntöihin, joita tavanomaisesti tulkitaan siten, että niitä sovelletaan ennen niiden voimaantuloa toteutuneisiin tilanteisiin ainoastaan siinä tapauksessa, että niiden sanamuodosta, tarkoituksesta tai systematiikasta käy selvästi ilmi, että niille on annettava tällainen vaikutus (tuomio 7.11.2018, O’Brien, C-432/17, EU:C:2018:879, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 On syytä lisätä, että uutta oikeussääntöä sovelletaan sen toimen voimaantulosta lukien, jossa siitä säädetään, ja vaikka tätä sääntöä ei sovelleta ennen voimaantuloa syntyneisiin ja lopullisiksi tulleisiin oikeudellisiin tilanteisiin, sitä sovelletaan välittömästi aikaisemman lainsäädännön soveltamisaikana syntyneiden tilanteiden tuleviin vaikutuksiin samoin kuin uusiin oikeudellisiin tilanteisiin. Toisin on vain – jollei oikeudellisten toimien taannehtivuuskiellon periaatteesta

muuta johdu –, jos uuteen sääntöön liittyy erityisiä säännöksiä, joissa nimenomaisesti vahvistetaan sen ajallista soveltamista koskevat edellytykset (tuomio 7.11.2018, O'Brien, C-432/17, EU:C:2018:879, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Ensinnäkin unionin tullikoodeksin 29 artiklassa, luettuna yhdessä sen 22 artiklan 6 kohdan kanssa, säädetystä velvollisuudesta antaa tiedot ennakolta on todettava, että se on menettelysääntö, jolla pannaan täytäntöön asianomaisen oikeus tulla kuulluksi ennen hänelle vastaisen päätöksen tekemistä.

31 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen on nimittäin unionin oikeuden perustavanlaatuinen periaate, jonka erottamaton osa on oikeus tulla kuulluksi kaikissa menettelyissä. Tämän periaatteen, jota on sovellettava, kun hallinto aikoo tehdä henkilöä koskevan tälle vastaisen päätöksen, nojalla henkilöille, joiden etuihin heille osoitetut päätökset vaikuttavat tuntuvasti, on annettava tilaisuus esittää asianmukaisesti kantansa niistä seikoista, joiden perusteella hallinto aikoo tehdä päätöksensä (tuomio 20.12.2017, Prequ' Italia, C-276/16, EU:C:2017:1010, 45 ja 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

32 Unionin tuomioistuin on sitä paitsi jo todennut, että sen määrittämistä, miten tiedoksi antaminen velalliselle tullien määrästä toteutetaan vanhentumisajan katkaisemiseksi, on pidettävä menettelysääntönä (ks. vastaavasti tuomio 10.7.2019, CEVA Freight Holland, C-249/18, EU:C:2019:587, 46 kohta).

33 Näin ollen on todettava, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten oli noudatettava 1.5.2016 alkaen, jolloin unionin tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohtaa ja 29 artiklaa alettiin soveltaa, näissä säännöksissä säädettyä tietojen ennakolta antamista koskevaa velvollisuutta ja että näin tehtiin pääasiassa kyseessä olevassa menettelyssä.

34 Toiseksi unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetystä kolmen vuoden vanhentumisajan keskeytymisestä on palautettava mieleen, että vanhentumisaika pidentyy edellä mainitun 103 artiklan 3 kohdan b alakohdan perusteella siinä tapauksessa, että päätöksen perusteet on annettu tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdan mukaisesti tiedoksi, ja tällöin pidennys kestää sen velalliselle annetun määräajan verran, jonka kuluessa sillä on mahdollisuus ilmaista näkökantansa, ja että tämä ajanjakso on delegoidun asetuksen 2015/2446 8 artiklan 1 kohdan mukaan 30 päivää.

35 Tältä osin on muistutettava, että unionin tuomioistuin on todennut, että siltä osin kuin yhteisön tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdassa säädettiin, että tullivelka oli vanhentunut tässä säännöksessä asetetun kolmen vuoden määräajan päättyessä, se oli aineellinen säännös (ks. vastaavasti tuomio 23.2.2006, Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, 41 kohta). Tällaista toteamusta voidaan soveltaa myös unionin tullikoodeksin 103 artiklan 1 kohtaan, koska viimeksi mainitun säännöksen ja ensiksi mainitun säännökset sanamuodot ja soveltamisalat ovat pääasiallisesti samat. Lisäksi unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, jossa säädetään tullivelan vanhentumisajan pidentämisestä siinä tapauksessa, että päätöksen perusteet on annettu saman tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla tiedoksi, on myös pidettävä aineellisena säännöksenä.

36 Kuten tämän tuomion 28 ja 29 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ei näin ollen voida soveltaa yhteisön tullikoodeksin soveltamisaikana syntyneisiin ja lopullisiksi tulleisiin oikeudellisiin tilanteisiin, ellei unionin tullikoodeksin sanamuodosta, tarkoituksesta tai systematiikasta käy selvästi ilmi, että sitä olisi sovellettava välittömästi tällaisiin tilanteisiin.

37 Nyt käsiteltävässä asiassa tämän tuomion 25 kohdasta ilmenee, että ajankohtana, jona unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa alettiin soveltaa, eli 1.5.2016, pääasiassa kyseessä oleva tullivelka ei ollut vielä vanhentunut eikä lakannut.

38 Näin ollen on todettava, että kyseisenä ajankohtana Jumbocarryn oikeudellinen tilanne ei ollut tullut lopulliseksi sen tullivelan osalta siitä huolimatta, että tullivelka oli syntynyt yhteisön tullikoodeksin soveltamisaikana.

39 Näin ollen unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa voitiin soveltaa Jumbocarryn tilanteen tuleviin vaikutuksiin, joita ovat sen tullivelan vanhentuminen ja lakkaaminen.

40 Unionin tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdan, luettuna yhdessä sen 29 artiklan kanssa, ja 103 artiklan 3 kohdan välisestä suhteesta on lisäksi todettava, että nämä menettelysäännöt ja aineelliset säännöt muodostavat erottamattoman kokonaisuuden, jonka erityisiä osatekijöitä ei voida tarkastella erikseen niiden ajallisen vaikutuksen osalta. On nimittäin tärkeää päästä siihen, että unionin tullilainsäädäntöä sovelletaan johdonmukaisesti ja yhtenäisesti (ks. analogisesti tuomio 26.3.2015, komissio v. Moravia Gas Storage, C-596/13 P, EU:C:2015:203, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

41 Tältä osin unionin lainsäätäjän tarkoituksena oli ottaa samanaikaisesti käyttöön unionin tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdassa, luettuna yhdessä sen 29 artiklan kanssa, tietojen ennakolta antamista koskeva velvollisuus ja säätää kyseisen tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohdassa vanhentumisajan keskeytymisestä, joka johtuu tästä tietojen antamisesta.

42 Kuten Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto toteavat, näiden säännösten samanaikaisella soveltamisella pyrittiin saattamaan tasapainoon kaksi tavoitetta eli yhtäältä unionin taloudellisten etujen suojaaminen ja toisaalta velallisen suojelu hänen puolustautumisoikeuksiensa osalta.

43 Tullikoodeksin taustalla ollutta ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin tullikoodeksista (parlamentin sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta, kokousasiakirja, 26.2.2013, A7-0006/2013, s. 46, tarkistus nro 62), koskevasta kertomuksesta ilmenee, että tämän tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohta lisättiin Euroopan parlamentin tekemän sellaisen tarkistuksen seurauksena, jonka mukaan ”tämä mukautus on välttämätön perinteisiä omia varoja ja kansallisia varoja koskevien taloudellisten etujen suojaamiseksi silloin kun kyse on niiden kantamisesta”. Tässä asiakirjassa korostettiin erityisesti sitä, että tällainen ”tilanne voi syntyä, kun menettely, joka koskee oikeutta tulla kuulluksi, on toteutettava hyvin lähellä sen määräajan, jona tullivelka voidaan antaa tiedoksi, päättymistä”.

44 On siis ilmeistä, että unionin lainsäätäjä halusi unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun keskeyttämistä koskevan säännön antaessaan saattaa säännön koskemaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaisia tilanteita.

45 Lisäksi on selvää, että tähän säännökseen ei liity mitään erityisiä säännöksiä, joissa vahvistettaisiin muutoin sen ajallista soveltamista koskevat edellytykset tämän tuomion 29 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

46 Unionin tuomioistuin on jo täsmentänyt oikeusvarmuuden periaatteesta, että jäsenvaltiot voivat periaatteessa pidentää vanhentumisaikoja silloin, kun kyseiset teot eivät ole ehtineet vanhentua (ks. vastaavasti tuomio 2.3.2017, Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, 73 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

47 Ei siis voida katsoa, että unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetyn kaltaisen, tullivelan vanhentumisajan keskeytymistä koskevan säännön soveltaminen yhdessä kyseisen tullikoodeksin 22 artiklan 6 kohdassa, luettuna yhdessä sen 29 artiklan kanssa, olevien menettelysääntöjen kanssa loukkaa oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita.

48 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeusvarmuuden periaate, jota luottamuksensuojan periaate täydentää, edellyttää tosin yhtäältä, että oikeussäännöt ovat selviä ja täsmällisiä, ja toisaalta, että niiden soveltaminen on yksityisten ennakoitavissa, erityisesti, jos niistä voi aiheutua yksityishenkilöille ja yrityksille epäedullisia seurauksia. Mainittu periaate edellyttää erityisesti, että säännöstön perusteella ne, joita asia koskee, voivat saada selville tarkasti, minkä laajuisia siinä niille asetetut velvoitteet ovat, ja voivat yksiselitteisesti saada tiedon oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan ja ryhtyä niiden johdosta asianmukaisiin toimenpiteisiin (tuomio 15.4.2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) ym., C-798/18 ja C-799/18, EU:C:2021:280, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

49 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 91 kohdassa, tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla tehdyllä vanhentumisajan keskeytymistä koskevan säännön nimenomaisella lisäämisellä tullikoodeksiin ei todellisuudessa muutettu mitenkään aiempaa sääntelytilannetta, vaan pikemminkin sillä vastattiin tarpeeseen antaa varmuus tietystä hallintoviranomaisille asetetusta velvoitteesta, joka oli unionin tuomioistuimen tämän tuomion 31 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan jo olemassa yhteisön tullikoodeksin soveltamisaikana.

50 Kuten myös julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 88 kohdassa, oikeusvarmuuden periaatteeseen tai luottamuksensuojan periaatteeseen, joihin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on tukeutunut, ei missään tapauksessa sisälly velvollisuutta pitää oikeusjärjestys muuttumattomana ajan kuluessa. Lisäksi talouden toimijat eivät voi perustellusti luottaa sellaisen olemassa olevan tilanteen säilymiseen, jota voidaan muuttaa unionin toimielinten harkintavallan rajoissa (tuomio 26.6.2012, Puola, komissio, C-335/09 P, EU:C:2012:385, 180 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

51 Kaiken edellä esitetyn perusteella esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että unionin tullikoodeksin 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ja 124 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, luettuina oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden valossa, on tulkittava siten, että niitä sovelletaan tullivelkaan, joka oli syntynyt ennen 1.5.2016 ja joka ei ollut vielä vanhentunut kyseisenä ajankohtana.

## Oikeudenkäyntikulut

52 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

**Unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 103 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ja 124 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, luettuina oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden valossa, on tulkittava siten, että niitä sovelletaan tullivelkaan, joka oli syntynyt ennen 1.5.2016 ja joka ei ollut vielä vanhentunut kyseisenä ajankohtana.**

Allekirjoitukset